

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö 17/1996 vp

Hallituksen esitys eläinlääkinnällistä rajatarkastusta koskevaksi lainsäädännöksi

Eduskunta on 22 päivänä lokakuuta 1996 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitettun hallituksen esityksen 187/1996 vp.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Kristiina Pajala ja eläinlääkintötarkastaja Hentriikka Kontio maa- ja metsätalousministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Eija Siitari-Vanne oikeusministeriöstä, yksikönjohtaja Osmo Mäki-Petäys Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksesta, apulaisjohtaja Auli Suojanen Elintarviketurvavirastosta, toimistopäällikkö Lauri Ervola Tullilaitoksesta, jaostopäällikkö Johannes Ijas Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitosta, johtaja Lea Lastikka Elintarviketeollisuus ry:stä, pääsihteeri Leena Simonen Suomen Kuluttajaliitosta, asiamies Ilkka Nieminen Suomen Päivittäistavarakauppayhdistyksestä ja professori Olli Mäenpää Helsingin yliopistosta. Lisäksi Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund ja Suomen Eläinlääkäriliitto ovat antaneet kirjallisen asiantuntijalausannon.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi erityinen eläinlääkinnällistä rajatarkastusta koskeva laki. Lailla yhdenmukaistettaisiin eläintautilainsäädännön ja eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikkehygieniää koskevan lainsäädännön ne vaatimukset, jotka koskevat Euroopan yhteisön (EY) alueen ulkopuolelta yhteisön alueelle tuotavien eläinten, eläimistä saatavien elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden sekä muiden eläintauteja mahdollisesti levittävien esineiden eläinlääkinnällistä tarkastusta. Myös yhdenmukaistettaisiin eläintautien vastustamiseksi ja eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikkehygieenisen laadun turvaamiseksi asetettavia tuontiehtoja. Lailla pantaisiin lisäksi täytäntöön ne eläinlääkinnällistä rajatarkastusta koskevien EY-direktiivien säännökset, joiden osalta Suo-

mella on vuoden 1996 ja vuoden 1997 lopussa päättyvät siirtymäajat. Siirtymäajoista sovittiin Suomen liittyessä Euroopan unioniin (EU).

EY-lainsäädäntö edellyttää, että EY:n ulkopuolisista maista yhteisön alueelle tuotavat eläimet sekä eläimistä saatavat elintarvikkeet ja muut tuotteet tarkastetaan eläinlääkärin suorittamassa erityisessä eläinlääkinnällisessä rajatarkastuksessa komission tätä varten hyväksymillä eläinlääkinnällisillä rajatarkastusasetuksilla. Eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen tarkoituksena on varmistaa, että tuonnista ei aiheudu eläintautien leviämisen vaaraa ja että eläimistä saatavat elintarvikkeet ovat turvallisia ja elintarvikkehygieeniseltä laadultaan hyviä.

Laki sisältäisi yleiset säännökset kaikkien kolmansista maista tuotavien eläinten ja eläimistä saatavien elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden sekä muiden eläintauteja mahdollisesti levittävien tavaroiden tuontiehtoista, eläinlääkinnällisen tarkastuksen suorittavista viranomaisista, tarkastusmenettelystä, tuojan velvollisuutena olevista toimenpiteistä sekä tarkastusmaksuista. Laki olisi valtuuslaki ja tarkemmat määräykset annettaisiin maa- ja metsätalousministeriön päätöksillä.

Laki eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta edellyttää muutoksia myös eläintautilakiin ja eläinsuojelulakiin.

Esitys liittyy valtion vuoden 1997 talousarvioesitykseen.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 1997 alusta.

Valiokunnan kannanotot

Yleistä

Valiokunta toteaa, että esityksen tavoitteena on sen perustelujen mukaan yhdenmukaistaa ne säännökset, jotka koskevat kolmansista maista tuotavien eläinten ja tavaroiden niitä eläinlää-

kinnällisiä tuontiehtoja ja tarkastuksia, jotka ovat tarpeen toisaalta eläintautien vastustamiseksi ja toisaalta eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygienisen laadun turvaamiseksi. Perustelujen mukaan tavoitteena on myös eläinlääkintäsektorilla selkeyttää toisaalta EU:n sisämarkkinoiden valvontaa ja toisaalta kolmansista maista tapahtuvien tuontien valvontaa koskevaa lainsäädäntöä. EY:n eläinlääkintälainsäädännön mukaan nämä kaksi poikkeavat oleellisesti toisistaan viranomaisvalvonnan osalta. Kolmansista maista EY:n alueelle tuotavien eläinten ja tavaroiden osalta on viranomaisten erikseen tarkastettava, että ne täyttävät tuonnille asetetut eläinlääkinnälliset vaatimukset. EU:n sisämarkkinoilla valvonta tehdään pääsääntöisesti alkuperävaltiossa ja muut jäsenvaltiot voivat suorittaa valvontaa lähinnä satunnaisotantaan perustuen. EY:n sisämarkkinavalvontaan liittyen eduskunnassa on parhaillaan käsiteltävänä hallituksen esitys laiksi eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta (HE 206/1996 vp).

Esityksen perustelujen mukaan laki olisi valtuuslaki ja tarkemmat määräykset annettaisiin maa- ja metsätalousministeriön päätöksillä. Lakiehdotuksen 2 §:n mukaan asianomainen ministeriö määritteli tarkemmin ne eläimet ja tavarat, jotka kuuluvat ehdotetun lain soveltamisalaan. Perustelujen mukaan lain soveltamisalaan kuuluvat eläimet ja tavarat määritteli ministeriö, koska eläintauteja voivat eläinten lisäksi levittää hyvin erilaiset tavarat, joiden luetteleminen lakitasolla johtaisi pitkiin ja yksityiskohtaisiin luetteloihin. Lisäksi luettelot tavaroista muuttuvat EY-lainsäädännön muutosten myötä, jolloin lakia jouduttaisiin aina tältä osin muuttamaan. Määräyksiä antaessaan ministeriö olisi lisäksi sidottu lain tarkoitukseen, joka on eläintautien vastustaminen ja eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygienisen laadun turvaaminen. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on myös korostettu sitä, että tilanteissa, joissa EY-säädös perustuu eläintautitilanteen muutokseen, on pystyttävä reagoimaan hyvin lyhyessä ajassa, useimmiten päivässä parissa. Eläimet ja tavarat, jotka tulisivat kyseeseen, on lueltu ehdotetun 2 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kansainväliset laiva- ja lentokonemuonitukset tulee saattaa eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen piiriin. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kansainvälisen liikenteen muonituk-

seen tuotavien elintarvikkeiden saattaminen nyt säädettävällä lailla eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen piiriin ei olennaisesti tulisi parantamaan muonitustavaran laatua, sillä EY-säädöksissä ei näille elintarvikkeille sinänsä ole vaatimuksia. Valiokunta toteaa kiinnittäneensä asiaan huomiota ottaessaan lausunnossaan (MmVL 21/1996 vp) suurelle valiokunnalle kantaa komission muutosehdotukseen rajatarkastusta koskevan direktiivin muuttamiseksi (90/675/ETY).

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin ja jäljempänä ehdotettavin muutoksien.

Ehdotus laiksi eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta

Pykäläkohtaiset muutosehdotukset

5 §. Lakiehdotuksen 5 §:n 1 momentin mukaan kolmansista maista Suomeen tuotavien tai Suomen alueen kautta edelleen kuljetettavien eläinten ja tavaroiden on täytettävä asianomaisen ministeriön asettamat vaatimukset ja niitä on seurattava asianomaisen ministeriön määräämät asiakirjat. Saman säännöksen toisen virkkeen mukaan asianomainen ministeriö voisi myös määrätä maahantuonnin tai kauttakuljetuksen luvanvaraiseksi, jollei Euroopan yhteisön oikeusjärjestys muuta edellyttäisi. Säännöksen viimeisen virkkeen mukaan ministeriö voisi lisäksi antaa eläintautien vastustamiseksi tarvittavia määräyksiä eläimen ja tavarain sekä kuljetusvälineen tai muun tuontiin liittyvän esineen käsittelystä.

Lakiehdotuksen 27 §:n 1 momentin 1 kohdassa sanktioitaisiin sellainen tahallisuudesta tai huolimattomuudesta tehty eläimen tai tavarain maahantuonti tai kauttakuljetus, joka olisi ehdotetun lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastainen. Rangaistusuhkana käytettäisiin sakkoa tai vankeutta enintään kuudeksi kuukaudeksi. Tärkeästä tekemuodosta rangaistusuhka olisi vankeutta enintään kaksi vuotta.

Esityksen käsittelyn yhteydessä asiantuntijataholta on kiinnitetty huomiota rikosoikeudelliseen legaliteettivaatimukseen, josta säädetään hallitusmuodon 6 a §:ssä. Legaliteettiperiaatteen toteutumisen kannalta erityisen ongelmallisina on pidetty niin sanottuja blanco-kriminalisointeja, jotka ainakin osittain jättävät rangaistavan

käyttäytymisen määrittelyn lakia alemmanasteisen normiston varaan. Tästä syystä asiantuntijaselvityksessä on pidetty tarpeellisena, että lakiehdotuksen 5 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukainen toimivaltuus määriteltäisiin lakitekstissä tarkemmin. On katsottu, että tarkennus edellyttäisi ainakin sen seikan ilmaisemista, missä tarkoituksessa tarkempia määräyksiä voitaisiin antaa. Lisäksi on todettu, että säännösehdoituksessa käytetty ilmaisu ”vaatimukset” ei vastaa perusteluissa tältä osin käytettyä sanontaa. Valiokunta ehdottaa 1 momenttia täsmennettäväksi asiantuntijaselvityksen mukaisesti.

12 §. Valiokunta toteaa, että ehdotetun lainkohdan mukainen tarkastusoikeus voisi väljän sanamuotonsa takia koskea myös kotirauhan piiriin kuuluvia tiloja. Hallitusmuodon 8 §:n 3 momentin mukaan ”lailla voidaan säätää perusoikeuksien turvaamiseksi tai rikosten selvittämiseksi välttämättömistä kotirauhan piiriin ulottuvista toimenpiteistä”. Jälkimmäisen edellytyksen osalta on lainsäädäntökäytännössä (PeVL 2/1996 vp) pidetty mahdollisena säätää kotirauhan piiriin ulottuvista toimenpiteistä paitsi jo tehdy rikoksen selvittämiseksi myös silloin, kun on olemassa jokin konkreettinen ja yksilöity rikosepäily. Valiokunnalle annettussa asiantuntijaselvityksessä on kiinnitetty huomiota siihen, että lakiehdotus ei sisällä tämän kaltaista korotettua vaatimusta kotirauhan piirissä toimitettavalle tarkastukselle. Siten ehdotus ei tältä osin ole sopusoinnussa hallitusmuodon 8 §:n 3 momentin kanssa. Asiantuntijataholta on kuitenkin todettu, että ehdotus voitaisiin käsitellä tavallisessa lainsäädäntöjärjestyksessä, jos kotirauhan piirissä mahdollisesti toimitettavan tarkastuksen edellytykseksi säädetään se, että tarkastuksen toimitamiselle on olemassa jokin konkreettinen ja yksilöity rikosepäily. Tässä tarkoituksessa valiokunta ehdottaa lakiehdotuksen 12 §:n säännökseen lisättäväksi uuden 2 momentin, jonka mukaan kotirauhan piirissä tarkastus tai tutkimus saataisiin toimittaa vain, jos olisi perusteltua syytä epäillä asianomaisen syyllistyvän nyt käsiteltävänä olevan lain vastaiseen rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.

17 §. Ehdotetun 16 §:n 1 momentin mukaan rajaeläinlääkäri tai muu viranomainen voisi määrätä tuontierän muun muassa käytettäväksi, käsiteltäväksi, lopetettavaksi tai hävitettäväksi, silloin kun tuontierä ei täytä lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisia vaatimuksia. Pykälän 2 momentin mukaan rajaeläinlääkäri voisi ryhtyä näihin toimenpiteisiin myös, kun on

syytä epäillä, ettei tuontierä täytä vaatimuksia. Ehdotetun 17 §:n nojalla muu valtion viranomaisen voisi ryhtyä näihin toimiin myös, kun se epäilee, ettei tuontierä täytä vaatimuksia. Valiokunnalle annettussa asiantuntijaselvityksessä on kiinnitetty huomiota siihen, että mainittujen säännösten nojalla puututtaisiin hallitusmuodon 12 §:n 1 momentissa turvattuun omaisuuden suojaan. Puuttuminen tapahtuisi kuitenkin varsin tärkeän yhteiskunnallisen tarpeen perusteella, sillä lakiehdotuksen tarkoituksena on 1 §:n mukaan turvata elintarvikkeiden elintarvikehygieninen laatu ja estää eläintautien leviäminen, mikä on otettu huomioon myös Rooman sopimuksen 36 artiklassa. Lisäksi lakiehdotuksen 20 §:n 3 momentti edellyttää omaisuuden puuttuessa noudatettavan siinä määriteltyä suhteellisuusperiaatetta.

Omaisuuksien perusoikeusturvan rajoittamiselle olisi näin ollen olemassa hyväksyttävät perusteet eikä puuttuminen muodostuisi suhteettomaksi. Toimivaltaa puuttua perusoikeuteen ei myöskään lain tarkoitus ja soveltamisala huomioon ottaen voitaisi toimivallan ulottuvuuden kannalta arvioituna pitää liialliseksi mitoitettuna.

On myös korostettu sitä, että ehdotettujen toimivaltuuksien oikeudellisen arvioinnin kannalta on lisäksi tärkeää kiinnittää huomiota niiden käyttämisen perusteisiin. Kun lainsäädäntömenettelyn aikana on tutkittu perusoikeuksia rajoittavien toimien sallittavuutta, on vakiintuneesti kiinnitetty huomiota toimivaltasäännösten tarkkuuteen ja täsmällisyyteen (esim. PeVL 8/1995 vp). Toimivaltanormien tulee muun muassa määritellä riittävän selkeästi, millaiset valtuudet ovat käytettävissä ja millä edellytyksillä niitä voi käyttää.

Asiantuntijataholta on kiinnitetty huomiota siihen, että lakiehdotuksen 16 ja 17 §:n välillä on tältä osin eroa sikäli, että 16 §:n 2 momentti edellyttää syytä epäillä, kun taas 17 §:n 2 momentin mukaan pelkkä epäily riittää toimenpiteen tekemiseksi, vaikka sanamuotojen eroilla ei kuitenkaan ole nähtävästi tarkoitettu määritellä väljempää edellytystä 17 §:n 1 momentin mukaiselle toimelle. Toisaalta on todettu, että tarkastukseen tai tutkimukseen ryhdyttäneen yleensä jo pelkän epäilyn perusteella.

Perusoikeussuojakin huomioon ottaen asiantuntijataholla on pidetty perusteltuna sitoa myös 17 §:n säännöksissä tarkoitettu epäily siihen, että suoritettua tarkastuksessa todetaan tai sen perusteella on syytä epäillä, että tuontierä ei täytä

asetettuja vaatimuksia. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotettu muutos ei vähentäisi tarkastusviranomaisten toimintavaltuuksia käytännön tarkastustilanteessa. Valiokunta ehdottaa 1 ja 2 momenttia muutettavaksi edellä esitetyn mukaisesti.

18 §. Edellä 17 §:n kohdalla esitetyin perustein valiokunta ehdottaa muutettavaksi sekä 1 ja 2 momenttia.

25 §. Lakiehdotuksen 25 §:n 1 momentin mukaan rajaeläinlääkärin päätökseen haettaisiin muutosta valittamalla hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetystä järjestyksessä. Muutoksenhakusäännös merkitsi valitusten ohjautumista ensi asteessa alueellisesti toimivaltaiseen läänioikeuteen. Alueellinen toimivalta ratkaisi hallintolainkäyttölain 12 §:n nojalla sillä perusteella, missä valituksenalainen rajaeläinlääkärin päätös on tehty tai missä hänen toimipaikkansa sijaitsee.

Lakiehdotuksen 25 §:n 3 momentin mukaan tulliviranomaisen ja muun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettun valtion viranomaisen, jonka kanssa asianomainen ministeriö on sopinut tarkastuksen suorittamisesta, päätökseen haettaisiin muutosta siten kuin siitä erikseen säädetään. Asiantuntijataholta valiokunnalle on todettu, että käytännössä valtion viranomaisten päätöksistä valittamisesta ei säädetä useinkaan viranomaisista koskevilla erityislaeilla vaan aineellisissa sektorilaeissa. Monet viranomaispäätökset samoin kuin materiaaliset päätökset sisältävät tällä hetkellä muutoksenhakusäännöksenä vain viittauksen muutoksenhausta hallintoasioissa annettuun lakiin (154/50). Käytetty viittaustekniikka huomioon ottaen valtioneuvoston alaisten viranomaisten päätöksistä haetaan muutosta joulukuun alusta 1996 alkaen ensi asteena lääninoikeudelta. Ehdotetussa 3 momentissa viittaus ”erikseen säätämisen” tarkoittaisi siten käytännössä hallintolainkäyttölain mukaisesti tehtävää hallintovalitusta. Jotta muutoksenhaku sekä rajaeläinlääkärin että muun valtion viranomaisen päätöksistä olisi mahdollisimman yhdenmukaista, asiantuntijataholta on katsottu, että lakiehdotuksen 25 §:n 3 momentissa tulisi yleisesti säätää muutoksenhaku ohjautuvaksi lääninoikeuteen myös valitettaessa valtion viranomaisen päätöksestä. Valiokunta ehdottaa 3 momenttia muutettavaksi edellä esitetyn mukaisesti.

27 §. Valiokunta ehdottaa 1 momentin 2 ja 4 kohdan kieliasun selventämistä.

Laki eläinsuojelulain muuttamisesta

Pykäläkohtaiset muutosehdotukset

51 § (uusi). Valiokunta toteaa, että eduskunta on sisällyttänyt hallituksen esitykseen laiksi hallintolainkäytöstä ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi (HE 217/1995 vp; EV 75/1996 vp) antamaansa vastauksen seuraavan lausuman:

”Eduskunta edellyttää, että nyt hyväksyttävän hallintolainkäyttölain tarkoituksen ja periaatteiden toteuttamiseksi kullakin hallinnonalalla erikseen tarkistetaan yhteistyössä hallintotuomioistuimikunnan ja oikeusministeriön kanssa voimassa oleviin eri lakeihin ja asetuksiin sisältyvät valitusmenettelysäännökset. Ne on tilanteen mukaan joko yhdenmukaistettava hallintolainkäyttölain kanssa, poistettava tarpeettomina tai muutettava tarpeellisilta osin viittauksiksi hallintolainkäyttölain säännöksiin. Esitykset on kohtuullisessa ajassa annettava eduskunnan käsiteltäviksi.”

Hallintokäyttölain (586/96) 7 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvoston ja ministeriön päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston alaisen viranomaisen päätöksestä saa valittaa lääninoikeuteen. Hallintolainkäyttölailla on kumottu muutoksenhausta hallintoasioissa annettu laki (154/50). Hallintokäyttölain 82 §:n 2 momentin mukaan muussa laissa tai asetuksessa oleva viittaus muutoksenhausta hallintoasioissa annettuun lakiin tarkoittaa tämän kyseisen voimaantulon jälkeen viittausta hallintolainkäyttölakiin.

Koska eläinsuojelulakia (247/96) on nyt ehdotettu muutettavaksi, valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että samassa yhteydessä tehdään lain 51 §:ään eduskunnan edellä selostetussa vastauksessaan edellyttämät muutokset. Valiokunta ehdottaakin pykälästä kumottavaksi sen 2 momentti, jonka mukaan valitus lääninhallituksen päätöksestä tehdään korkeimpaan hallinto-oikeuteen, ja sen 3 momentti, joka sisältää viittauksen hallintolainkäyttölailla kumottuun lakiin (154/50). Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin maininta lääninhallituksesta, jonka päätöksestä valitettaisiin hallintolainkäyttölain tarkoittamalla tavalla lääninoikeuteen, sekä viittaukset hallintolainkäyttölain säännöksiin muutoksenhaussa noudatettavan menettelyn osalta.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että hallituksen esitykseen sisältyvä toinen lakiehdotus hyväksyttäisiin sellaisenaan ja

että hallituksen esitykseen sisältyvät ensimmäinen ja kolmas lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

1.

Laki

eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1—4 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 luku

Tuontiehdot ja eläinlääkinnällinen rajatarkastus

5 §

Tuontiehdot

Kolmansista maista Suomeen tuotavien tai Suomen alueen kautta edelleen kuljetettavien eläinten ja tavaroiden on täytettävä asianomaisen ministeriön *eläintautien leviämisen ehkäisemiseksi ja elintarvikehygieenisen laadun turvaamiseksi antamat tarkemmat määräykset* ja niitä on seurattava asianomaisen ministeriön määräämät asiakirjat. Asianomainen ministeriö voi määrätä tuonnin ja kauttakuljetuksen myös luvanvaraiseksi, jollei Euroopan yhteisön oikeusjärjestys muuta edellytä. Asianomainen ministeriö voi lisäksi antaa eläintautien vastustamiseksi tarvittavia määräyksiä eläimen ja tavarain sekä kuljetusvälineen tai muun tuontiin liittyvän esineen käsittelystä maahantuonnin jälkeen.

(2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

6 ja 7 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 luku

Tarkastusviranomaiset

8—10 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

4 luku

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

11 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

12 §

Tarkastusoikeus

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Kotirauhan piirissä tarkastus tai tutkimus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä asianomaisen syyllistyneen tämän lain vastaiseen rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn. (Uusi 2 mom.)

13 ja 14 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

5 luku

Tuojan velvollisuudet ja tarkastuksen johdosta suoritettavat toimenpiteet

15 ja 16 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

17 §

Muun viranomaisen tekemän tarkastuksen johdosta suoritettavat toimenpiteet

Jos tulliviranomainen tai 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu muu valtion viranomainen, jonka kanssa asianomainen ministeriö on sopinut tarkastuksen tekemisestä, tämän lain mukaan suorittamassaan tarkastuksessa toteaa tai *viranomaisella on syytä epäillä, ettei tuontierä (poist.) täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia*, on kyseisen

viranomaisen ryhdyttävä 16 §:n mukaisiin toimenpiteisiin sen mukaan kuin asianomainen ministeriö tarkemmin määrää.

Jos kunnan tai kuntayhtymän viranomainen, jonka kanssa asianomainen ministeriö on tehnyt sopimuksen tarkastuksen tekemisestä, tämän lain mukaan suorittamassaan tarkastuksessa toteaa tai *viranomaisella on syytä epäillä*, että tuontierä ei täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia, on sen siirrettävä asia asianomaisen ministeriön ratkaistavaksi.

18 §

Maahan tuodussa eläimessä tai tavarassa myöhemmin todetut puutteet

Asianomainen ministeriö voi määrätä sellaisen eläimen tai tavarahan, joka on tuotu maahan ja jonka osalta havaitaan tai *on syytä epäillä* olevan eläintautien leviämisen vaaraa, vietäväksi maasta, asetettavaksi eristykseen tai karanteeniin, käytettäväksi tai käsiteltäväksi ministeriön hyväksymällä tavalla taikka lopetettavaksi tai hävitettäväksi. Samaa menettelyä sovelletaan myös mainitulla tavalla maahan tuodun eläimen jälkeläisiin, alkioihin, sulusoluihin sekä eläimestä saataviin tuotteisiin.

Jos I momentissa tarkoitetun eläimen tai tavarahan todetaan *aiheuttavan tai sen osalta on syytä epäillä aiheuttavan* eläintautilain (55/80) nojalla määriteltyjen vastustettavien eläintautien leviämisen vaaraa, on lääninhallituksen ja kunnan-eläinlääkärin ryhdyttävä asianomaisen ministeriön määräysten mukaisesti eläintautilain mukaisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi.

19 ja 20 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

6 luku

Palkkiot, kustannukset ja maksut

21—23 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

7 luku

Erinäiset säännökset

24 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

25 §

Muutoksenhaku

(1 ja 2 mom. kuten hallituksen esityksessä)
Tulliviranomaisen päätökseen haetaan muutosta siten kuin siitä erikseen säädetään. Valtion viranomaisen 10 §:n 2 momentin nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla läänioikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

(4 mom. kuten hallituksen esityksessä)

26 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

27 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta (1 kohta kuten hallituksen esityksessä)
2) (poist.) tuo tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisesti *eläinlääkinnällisellä rajatarkastusasemalla tarkastettavia eläimiä tai tavaroita* maahan muun kuin tämän lain nojalla hyväksytyyn rajanylityspaikan kautta tai laiminlyö velvollisuutensa kuljettaa ne välittömästi eläinlääkinnälliselle rajatarkastusasemalle;

(3 kohta kuten hallituksen esityksessä)

4) (poist.) laiminlyö noudattaa *tullivarastoissa, vapaa-alueilla tai vapaavarastoissa säilytettävien tuontierien osalta lain 9 §:n 2 momentissa* tarkoitettuja määräyksiä tuojan tai tämän edustajan *tuontierän säilytys- ja käsittelyvelvollisuudesta tai tuontierää* koskevasta kirjanpitovelvollisuudesta;

(5 ja 6 kohta kuten hallituksen esityksessä)
on tuomittava, jollei teosta muulla lailla säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

(2—5 mom. kuten hallituksen esityksessä)

28—31 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3.

Laki eläinsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä huhtikuuta 1996 annetun eläinsuojelulain (247/96) 37 §:n 2 momentti, 39 §:n 2 momentti ja 51 § sekä
lisätään 50 §:ään uusi 2 momentti ja 60 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

37, 39 ja 50 §
 (Kuten hallituksen esityksessä)

51 § (*Uusi*)

Valitus

Lääninhallituksen, kunnaneläinlääkäriin, kunnan terveydensuojeluvantaa hoitavan viranhaltijan, tarkastuseläinlääkäriin, rajaeläinlääkäriin ja poliisin tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta (poist.) lääninoikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetään.

(2 ja 3 mom. *poist.*)
 (2 mom. kuten 4 mom. voimassa olevassa lais-
 sa)

60 §
 (Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös
 (Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 1996

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Timo Kalli /kesk, varapuheenjohtaja Kari Rajamäki /sd ja jäsenet Raimo Holopainen /sd, Mikko Immonen /vas, Tapio Karjalainen /sd, Annikki Koistinen

/kesk, Armas Komi /kesk, Jari Koskinen /kok, Marjaana Koskinen /sd, Esa Lahtela /sd, Raimo Mähönen /sd, Tero Mölsä /kesk sekä Erkki Pulliainen /vihr.
